महाराष्ट्र शासन
सहसंचालक,तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, नाशिक
चेहेडी (बु),सामनगांव रोड,नाशिक रोड,नाशिक - ४२२ १०१
दुरध्वनी क्रमांक . (०२५३) २४६१४७९
ई मेल ronashik@dtemaharashtra.gov.in सकेतस्थळ - www.dtensk.org

जा.क्रं.तंशि/विकाना/तांशा/युनेस्को-दुर्गोत्सव /२०२५/२६१४ दिनांक 4 NOV 2025

प्रति,
प्राचार्य,
सर्व शासकीय/अशासकीय अनुदानित/विनाअनुदानित,
पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या संस्था
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,नाशिक विभाग

विषय- युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणुन घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत...

संदर्भ- १.महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.८८(२६१/२०२५)/समन्वय, दिनांक ०३/१०/२०२५

२.या कार्यालयाचे पृष्ठांकित पत्र क्र.तंशि/विकाना/तांशा/२०२५/२४४४, दिनांक ०८-१०-२०२५

३. संचालनालय यांचे पत्र क्र.१६/संकिर्ण/यूनेस्को/दुर्गोत्सव/२०२५/२४८ दिनांक ०३-११-२०२५

उपरोक्त विषयानुसार "युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणुन घोषित केलेल्या शिवछत्रपती च्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव हा लोकोत्सव" साजरा करण्याचे निश्चित केलेले आहे.

त्याअनुषंगाने संदर्भ क्र.२ च्या शासन पत्रान्वये युनोस्कोने जागतिक वारसा म्हणुन घोषित केलेल्या शिवछत्रपती च्या १२ व्या दुर्गांना एक अभुतपुर्व मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्यासाठी सोहळयाची संकल्पना, दुर्गोत्सवात सहभाग घेणा-यांना मिळणारे लाभ व "परिशिष्ट अ" मध्ये सोहळयाचे वेळापत्रकानुसार तसेच पत्रात दिलेल्या सुचनांनुसार पत्राचे आवलोकन करून आपल्या स्तरावरून आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबत या कार्यालयाचे पत्र क्र.२ नुसार आपणास कळविण्यात आले आहे.

संदर्भिय पत्र क्र.३ संचालनालय यांनी कळविल्यानुसार प्रस्तुत प्रकरणी योग्यती कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल तात्काळ या कार्यालयास खालील दिलेल्या Google Form मध्ये भरून सादर करण्यात यावा, जेणे करून सदरचा अहवाल वेळीच संचालनालयास सादर करणे शक्य होईल. सोबत संदर्भिय पत्र जोडण्यात येत आहे.

Google Form Link is...
https://forms.gle/SE6TtcapDe3R8o3AA

(डॉ.गोरक्ष बिठोबा गर्जे)
सहसंचालक
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,नाशिक

D:\Rajani Folder\Rajani folder २०२५-२६\Forward, Endosment\Forward (Autosaved).docx

पृष्ठांकन क्र.तंशि/विकाना/तांशा/२०२५/2441
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,नाशिक.
दिनांकः- 8 OCT 2025

प्रति,
प्राचार्य,
सर्व शासकीय/अशासकीय अनुदानित /विनाअनुदानित,
पदविका,पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या सर्व संस्था
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय नाशिक विभागा अंतर्गत असलेल्या सर्व संस्था.

२/- उपरोक्त संस्थेतील प्राचर्यांना कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय यांचे पत्राचे अवलोकन करून "युनोस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपती च्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव हा लोकोत्सव" साजरा करण्याचे निश्चित केलेले आहे.

त्याअनुषंगाने आपणांस कळविण्यात येते की, युनोस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याकरिता सोहळयाची संकल्पना, दुर्गोत्सवात सहभाग घेणाऱ्यांना मिळणारे लाभ व सोहळयाचे वेळापत्रक पत्रात नमूद "परिशिष्ट अ" मध्ये आहे, तसेच पत्रात दिलेल्या सुचनांनुसार आपल्या स्तरावरून आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी. सोबत पत्र जोडण्यांत येत आहे.

(अमोल विनायक न्यायनित)
प्र.सहसंचालक
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,नाशिक.

प्रत-प्रोग्रामर,तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,नाशिक यांना माहिती व कार्यवाहीसाठी.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मंत्रालय विस्तार, चौथा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२
Email ID:- do.asthahte-mh@gov.in

क्रमांक:- संकीर्ण -२०२५/प्र.क्र. ८८(२६१/२०२५) /समन्वय   दिनांक:- ३ ऑक्टोबर, २०२५.

प्रति,

१) संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२) संचालक, (तंत्र शिक्षण), तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३) संचालक, (कला), कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४) संचालक, (ग्रंथालय), ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

विषय- "युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत), पुणे यांनी शासनास लिहीलेले दिनांक २४/९/२०२५ चे पत्र सोबत जोडून पाठविण्यात येत आहे.

२. युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याकरीता सोहळयाची संकल्पना व कार्यक्रम वेळापत्रक सदरहू पत्रान्वये पाठविण्यात आले आहे.

३. तरी, सोबतच्या पत्रात नमूद केलेल्या सूचनांनुसार आपल्या स्तरावरुन आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी, ही विनंती.

आपली,

सोबत : वरीलप्रमाणे

(गौरी म्हस्के)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,
निवडनस्ती (समन्वय कक्ष).

F:\GUPESH\... General Endorsement.docx

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४०० ००१.
दूरध्वनी क्र.०२२-६८५९७४३६/४७६,
ई-मेल–desk16@dtemaharashtra.gov.in, वेबसाईट: http://www.dtemaharashtra.gov.in

का.१६/संकीर्ण/यूनेस्को/दुर्गोत्सव/२०२५/ २४८ दिनांक: 3 NOV 2025

प्रति,
सहसंचालक,
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय,
मुंबई/पुणे/नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर/अमरावती/नागपूर

संचालक,
महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, म.रा., मुंबई

विषय :- युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत.

संदर्भ :-
१. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे पत्र क्र.संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.८८ (२६१/२०२५)/समन्वय, दि.०३ ऑक्टोबर, २०२५
२. संचालनालयाचे पत्र क्र.का.१६/संकीर्ण/यूनेस्को/दुर्गोत्सव/२२७, दि.०७ ऑक्टोबर, २०२५
३. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे पत्र क्र. २०२५/संदर्भ क्र. १५६/ तांशि-२, दि.०९ ऑक्टोबर, २०२५

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भ क्र.१ च्या शासन पत्रान्वये युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यानुषंगाने संचालनालयाच्या संदर्भ क.२ च्या पत्रान्वये शासन पत्रातील सूचनांप्रमाणे कार्यवाही करण्याबाबत कळविण्यात आले होते.

शासनाच्या संदर्भ क्र.३ च्या पत्रासोबत जोडलेल्या सहपत्रांचे अवलोकन करुन प्रस्तुत प्रकरणी योग्यती कार्यवाही करण्याबाबतच्या सूचना आपल्या अधिपत्याखालील सर्व संस्थांना तात्काळ देण्यात याव्यात. तसेच सदर प्रकरणी संस्थेकडून आयोजित करण्यात आल्या कार्यक्रमांची माहिति विभाग निहाय या संचालनालयास सादर करण्यात यावी..

(डॉ.सुनिल भामरे)
सह संचालक,
तंत्र शिक्षण संचालनालय म. रा., मुंबई.

Desktop/MD/Statistic Information letter

"परिशिष्ठ 'अ"

दुर्गोत्सव साजरा करण्याची संहिता व वेळापत्रक

दुर्गोत्सवाची गरज :

बदलत्या काळाबरोबर झपाट्याने बदलणाऱ्या आपल्या समाजातील काही पारंपरिक व सांस्कृतीक रूढी लोपपावत चालल्या आहेत. दीपावली सणाच्या कालावधीत, मिळेल त्या जागेत, लहान थोरानी मिळून दुर्गांच्या प्रतिकृती बनवण्याची प्रथा ही आपल्या संस्कृतीशी निगडीत आहे. एक अभूतपूर्व अशी प्रथा प्रोत्साहनाअभावी नाहीशी होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. बालगोपाळांच्या सहभागाने आपल्या इतिहास जिवंत करत महानायक शिवछत्रपतींना मानवंदना देणारा हा दुर्गोत्सवाचा उपक्रम अतिशय वैशिष्ट्यपूर्ण असून अशा स्वरूपाचा उपक्रम जगात कुठेही साजरा केला जात नाही.

जनसर्वेक्षणातून निदर्शनास आलेली काळजीची बाब म्हणजे जर कुठलेही प्रोत्साहन मिळाले नाही तर ही अफलातून परंपरा नामशेष होण्याची भीती आहे. यूनेस्को ने याच वर्षी छत्रपतींच्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तु असे प्रमाणित करत वैश्विक ख्याती मिळवून दिली, त्यामुळे या उपक्रमाला प्रोत्साहन देणाऱ्या लोकचळवळीचा श्री गणेशा करण्यासाठी ही वेळ अतिशय संयुक्तिक ठरते. अमृतच्या पुढाकारातून महाराष्ट्र शासनाने आता महाराष्ट्रातील सर्व जनतेला या वैश्विक ख्याती प्राप्त शिवछत्रपतींना मानवंदना मानवंदना देण्यासाठी म्हणून दुर्गोत्सव हा लोकोत्सव साजरा करण्याचे निश्चित केलेले आहे.

संकल्पना :

1. शासनाकडून राज्यातील सर्व जनतेला आवाहन केले जाईल की त्यांनी अगदी जमेल तेथे या वैश्विक ख्याती प्राप्त असलेल्या व युनेस्को ने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या या 12 दुर्गांच्या हुबेहूब प्रतिकृती बनवाव्यात. (१२ दुर्ग - रायगड, राजगड, प्रतापगड, सिंधुदुर्ग, साल्हेरदुर्ग, खांदेरीचा दुर्ग, जिंजी, पन्हाळगड, शिवनेरी, विजयदुर्ग, लोहगड, पद्मदुर्ग)
2. राज्यातील नागरिकांनी घरातील अंगणात, गृहसंकुलातील सार्वजनिक जागांमध्ये, बागेमध्ये, बाल्कनीत परिवारातील / कुटुंबातील सर्वांनी मिळून वरीलपैकी कोणत्याही एका दुर्गाची उत्तम संजावतीसाह प्रतिकृती बनवणे अपेक्षित आहे.
3. अमृत संस्थेने खास दुर्गोत्सवासाठी बनवलेल्या (digital platform https://www.durgotsav.com/) व्यासपीठावर दुर्गोत्सवात बनविलेल्या दुर्गासोबत सेल्फी फोटो काढून हा फोटो अपलोड करावा. त्यासाठी संबंधित फॉर्म भरताना स्वतःचे नाव आणि इतर तपशील नमूद करावा.
4. दुर्गांचा फोटो अपलोड केल्यानंतर फोटोची वैधता/ सत्यता पडताळणी अमृत संस्थेमार्फत करण्यात येणार आहे.
5. अपलोड केलेल्या फोटोची वैधता/ सत्यता सिद्ध झाल्यानंतर, भाग घेणाऱ्या प्रत्येकास शासनाच्या वतीने माननीय मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे "अभिनंदन पत्र" digital स्वरूपात, वैधता पडताळणीनंतर २४ तासांत https://www.durgotsav.com/ या संकेतस्थळावरुनच डाउनलोड करून घेता येईल. (सदारची लिंक मोबाईलवर उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.)

दुर्गोत्सवात सहभाग घेणाऱ्यांना मिळणारे लाभ :

क्र. २८७/समन्वय
1/10/25.

महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती, व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)
(महाराष्ट्र शासनाची स्वायत्त संस्था)
AMRUT
ACADEMY OF MAHARASHTRA RESEARCH, UPLIFTMENT & TRAINING (AMRUT)
पीएमआरडीए इमारत, पाचवा मजला, औंध, पुणे ४११ ०67
www.mahaamrut.org.in ✉ amrut.gom@gmail.com ☎ ९१-९७३०१५१४५०

जा क्र.: अमृत/दुर्गोत्सव/2025/३५१ दि. २४/०९/२०२५

प्रति,

मा. अपर मुख्य सचिव
उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य
मंत्रालय मुंबई ३२

विषय:- **युनेस्को ने शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेले आहे. त्यांना जनसमान्यांतून एक अभूतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी *"दुर्गोत्सव"* साजरा करणेबाबत.**

संदर्भ :- मा. मुख्यमंत्री कार्यालयाचे पत्र इ ऑफिस क्र.8994786, दि. 12.09.2025

आदरणीय महोदय,

संदर्भांकित पत्रान्वये मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी युनेस्कोने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या बारा दुर्गांना मानवंदना देण्यासाठी "दुर्गोत्सव" हा उपक्रम लोकोत्सव म्हणून साजरा करण्यास मान्यता प्रदान केलेली आहे.

शिवछत्रपतींच्या दुर्गांना दुर्गोत्सवातून दिलेल्या मानवंदनेतून विश्वविक्रम प्रस्थापित केला जाणार आहे. यासाठी राज्यातील सर्व स्तरांतील जनतेचा सहभाग होणे अपेक्षित आहे. दुर्गोत्सव साजरा करणेबाबतची संहिता व वेळापत्रक सोबतच्या "परिशिष्ट 'अ'" मध्ये देण्यात येत आहे. आपले आधीनस्त विभागातील सर्व विद्यापीठ, महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणावर सहभाग होण्यासाठी आपले स्तरावरून सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्यात ही विनंती.

आपला विश्वासू,
[signature]
(विजय जोशी)
व्यवस्थापकीय संचालक,
महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती, व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)

प्रत :- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय मंत्रालय मुंबई
२) मा. सचिव बहुजन कल्याण व इतर मागास विभाग, मंत्रालय मुंबई

Pls put up
अ.स.(अमृत)

30/9/25

प्रशि. का.
30.09.2025

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी

अमृत

|| अभिनंदन पत्र ||

अमृत दुर्गोत्सव २०२५

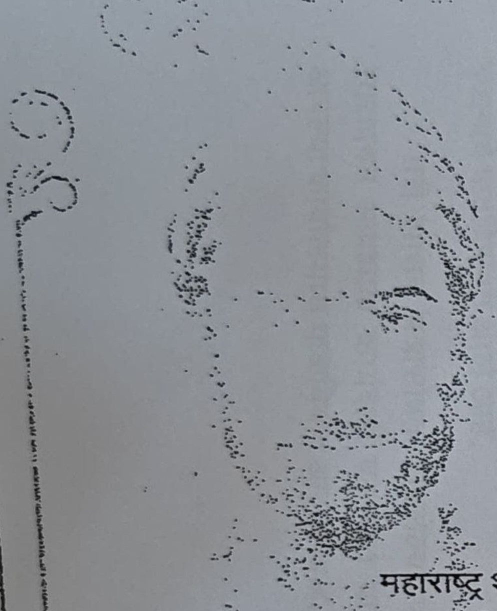

महाराष्ट्र शासनाच्या अविरत प्रयत्नांमुळे शिवछत्रपतींच्या पराक्रमाची साक्ष असलेल्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तू म्हणून वैश्विक ख्याती मिळालेली आहे. या अनुषंगाने राजे शिवछत्रपतींना मानवंदना प्रदान करण्यासाठी आयोजित दुर्गोत्सव 2025 मध्ये ______________________ आपण सक्रिय सहभाग नोंदवून या ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारशाच्या जतन संवर्धन कार्यात आपले योगदान दिले त्याबद्दल आपले मनःपूर्वक अभिनंदन.

मी आणि माझा दुर्ग

सहभागी क्र. ५७५७४

चला दुर्ग बनवूया!

देवेंद्र फडणवीस

मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र शासन

1. मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे डिजिटल स्वरूपातील "अभिनंदन पत्र".
2. "शिवचरित्रातून आज घ्यावयाचे धडे" या विषयावरील उत्कृष्ट अशा डिजिटल स्वरूपातील म्हणजेच ऑडिओ आणि व्हिडिओ स्वरूपातील गोष्टींचे संकलन निशुल्क उपलब्ध होईल.

सोहळ्याचे वेळापत्रक

१२ ते २५ ऑक्टोबर - नोंदणी https://www.durgotsav.com/ येथे करणे.
१० नोव्हेंबर - शिवप्रताप दिवस. विश्वविक्रम प्रमाणपत्र स्वीकारण्याच्या सोहळ्याचा कार्यक्रम.

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४०० ००१.
दूरध्वनी क्र.०२२-६८५९७४३६/४७६,
ई-मेल-desk१६@dtemaharashtra.gov.in,वेबसाईट: http://www.dtemaharashtra.gov.in

का.१६/संकीर्ण/यूनेस्को/दुर्गोत्सव/२०२५/ २२७ दिनांक: 7 OCT 2025

प्रति,
सहसंचालक,
तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय,
मुंबई/पुणे/नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर/अमरावती/नागपूर

संचालक,
महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, म.रा., मुंबई

विषय :- युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत.

संदर्भ :- उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे पत्र क्र.संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.८८(२६१/२०२५)/समन्वय, दि.०३ ऑक्टोबर, २०२५

उपरोक्त विषयाबाबत शासनाचे संदर्भाधीन पत्र कृपया पहावे. प्रस्तुत प्रकरणी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधीनी (अमृत), पुणे यांचे दि. २४ सप्टेंबर, २०२५ चे संदर्भाधीन शासन पत्रासोबत जोडलेले पत्र कृपया पहावे.

युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याकरिता सोहळयांची संकल्पना व कार्यक्रम वेळापत्रक सदरहू पत्रान्वये पाठविण्यात आले आहे.

तरी शासन पत्रासोबत जोडलेल्या पत्राचे अवलोकन करुन त्यामधील सुचनांनुसार आपल्या स्तरावरुन आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी. प्रस्तुत प्रकरणी संचालनाकडून ई-मेल व्दारे देखिल आपल्या कार्यालयास कळवियात आलेले आहे.

(डॉ.सुनिल भामरे)
सह संचालक,
तंत्र शिक्षण संचालनालय म. रा., मुंबई.

Desktop/MD/Statistic Information letter

Directorate of Technical Education
Maharashtra, Mumbai, India

Dr. Vinod Mohitkar <director@dtemaharashtra.gov.in>

युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या 12 दुर्गांना एक अभुतपुर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत.

1 message

Desk Astha 2 HTE <do.asthahte-mh@mah.gov.in> Fri, Oct 3, 2025 at 5:17 PM
To: Shailendra Deolankar <director.dhepune@nic.in>, director <director@dtemaharashtra.gov.in>, directorateofart <directorateofart@gmail.com>, directordol <director.dol@maharashtra.gov.in>

Dear Sir/Madam,
Please see the attachment.

amrut durgotsav 2025.pdf
2503K

संदर्भ क्र.(156/25) तां॰शि-2
दि. 09/10/2025

३१८८२०१०

अ.शा.पत्र क्र.अमृत-२०२५/प्र.क्र.१०२/संस्था

राजेश कुमार
मुख्य सचिव

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
मोती महल, २ रा मजला, १९५,
जे.टाटा रोड, चर्चगेट, मुंबई ४०००२०.
दि. १०/१०/२०२५.

महाराष्ट्र शासन

विषय:- युनेस्कोने शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेले आहे. त्यांना जनसमान्यांतून एक अभूतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी "दुर्गोत्सव" साजरा करणेबाबत.

संदर्भ:- मा. मुख्यमंत्री कार्यालयाचे पत्र इ ऑफिस क्र.८९९४७८६, दि. १२.०९.२०२५

प्रिय वेणुगोपाल,

संदर्भाकित पत्रान्वये मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी युनेस्कोने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या बारा दुर्गांना मानवंदना देण्यासाठी "दुर्गोत्सव" हा उपक्रम लोकोत्सव म्हणून साजरा करण्यास मान्यता प्रदान केलेली आहे.

शिवछत्रपतींच्या दुर्गांना दुर्गोत्सवातून दिलेल्या मानवंदनेतून विश्वविक्रम प्रस्थापित केला जाणार आहे. यासाठी राज्यातील सर्व स्तरातील जनतेचा सहभाग होणे अपेक्षित आहे. दुर्गोत्सव साजरा करणे बाबतची संहिता व वेळापत्रक या सोबत "परिशिष्ठ 'अ'" मध्ये देण्यात येत आहे. आपले अधिनस्त सर्व अधिकारी कर्मचारी तसेच सर्व विद्यापीठे, अभिनित विद्यापीठे, अनुदानित विना अनुदानित महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणावर सहभागी करून घेण्यासाठी आपले स्तरावरून सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्यात.

दुर्गोत्सव एका लोकोत्सवाचे स्वरूप घेत विश्वविक्रम प्रस्थापित करेल यासाठी आपल्या विभागाचा मोठा हातभार लागेल अशी अपेक्षा आहे.

आपला

(राजेश कुमार)

स.स. (तांशि)
उ.स. (मार्शि / विशि / सम.)

प्रति,

श्री. बी. वेणूगोपाल रेड्डी, प्रधान सचिव
उच्च शिक्षण विभाग,
मंत्रालय मुंबई ३२

कक्ष अधिकारी-२.

(५)

"जनहिताय सर्वदा"

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, ४ था मजला,
मंत्रालय (विस्तार), मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई- ४०० ०३२

दूरध्वनी क्र.०२२-२२७९३५३५ Email ID :tashi२-hted@mah.gov.in

क्रमांक :-२०२५/ संदर्भ क्र. १५६/ तांशि -२ दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२५

पत्र प्राप्त झाले
0 9 OCT 2025
आवक लिपिक
तंत्र शिक्षण संचालनालय
३, महापालिका मार्ग, मुंबई-१

प्रति,
संचालक,
तंत्रशिक्षण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, ३,महापालिका मार्ग,
पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४००००१.

विषय:- युनेस्को ने शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना जागतिक वारसा म्हणून घोषत केलेले आहे. त्यांना जनसामान्यांतुन एक अभूतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी "दुर्गोत्सव" साजरा करणेबाबत.

संदर्भ:- मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे दि. ०७.१०.२०२५ रोजीचे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून संदर्भाधिन पत्राची प्रत सहपत्रासह सोबत जोडण्यात आलेली आहे. कृपया तिचे अवलोकन व्हावे.

२. शिवछत्रपतींच्या दुर्गांना दुर्गोत्सवातून दिलेल्या मानवंदनेला राज्यातील सर्व स्तरातील जनतेचा सहभाग होणे अपेक्षित आहे. दुर्गोत्सव साजरा करणे बाबतची संहिता व वेळापत्रक या सोबत "परिशिष्ठ 'अ" मध्ये देण्यात येत आहे. आपले आधिनस्त सर्व अधिकारी कर्मचारी तसेच सर्व विद्यापीठे, अभिनित विद्यापीठे, अनुदानित विना अनुदानित महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणावर सहभागी करून घेण्यासाठी आपले स्तरावरून सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्या असे निर्देश संदर्भाधिन पत्रान्वये करण्यात आले आहे.

तरी सदर प्रकरणाच्या अनुषंगाने सर्व संबंधितांना आपल्या स्तरावरुन आवश्यक त्या सुचना देण्यात याव्या, हि विनंती.

आपला,

(स्वाक्षरी) ०९/१०/२०२५
(अजय वि.खडे)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सोबत - वरीलप्रमाणे

तंत्रशिक्षण संचालनालय
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
आवक क्र. ७३२३
दिनांक १०.१०.२०२५

"परिशिष्ठ -अ"

दुर्गोत्सव साजरा करण्याची संहिता व वेळापत्रक

दुर्गोत्सवाची गरज :

बदलत्या काळाबरोबर झपाट्याने बदलणाऱ्या आपल्या समाजातील काही पारंपरिक व सांस्कृतीक रूढी लोप पावत चालल्या आहेत. दीपावली सणाच्या कालावधीत , मिळेल त्या जागेत, लहान थोरांनी मिळून दुर्गाच्या प्रतिकृती बनवण्याची प्रथा ही आपल्या संस्कृतीशी निगडीत आहे. एक अभूतपूर्व अशी प्रथा प्रोत्साहनाअभावी नाहीशी होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. बालगोपाळांच्या सहभागाने आपल्या इतिहास जिवंत करत महानायक शिवछत्रपतींना मानवंदना देणारा हा दुर्गोत्सवाचा उपक्रम अतिशय वैशिष्ट्यपूर्ण असून अशा स्वरूपाचा उपक्रम जगात कुठेही साजरा केला जात नाही.

जनसर्वेक्षणातून निदर्शनास आलेली काळजीची बाब म्हणजे जर कुठलेही प्रोत्साहन मिळाले नाही तर ही अफलातून परंपरा नामशेष होण्याची भीती आहे. यूनेस्को ने याच वर्षी छत्रपतींच्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तु असे प्रमाणित करत वैश्विक ख्याती मिळवून दिली, त्यामुळे या उपक्रमाला प्रोत्साहन देणाऱ्या लोकचळवळीचा श्रीं गणेशा करण्यासाठी ही वेळ अतिशय समुचित ठरते. अमृतच्या पुढाकारातून महाराष्ट्र शासनाने आता महाराष्ट्रातील सर्व जनतेला या वैश्विक ख्याती प्राप्त शिवछत्रपतींना मानवंदना मानवंदना देण्यासाठी म्हणून दुर्गोत्सव हा लोकोत्सव साजरा करण्याचे निश्चित केलेले आहे.

संकल्पना :

१. शासनाकडून राज्यातील सर्व जनतेला आवाहन केले जाईल की त्यांनी अगदी जमेल तेथे या वैश्विक ख्याती प्राप्त असलेल्या व युनेस्कों ने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या या १२ दुर्गांच्या हुबेहूब प्रतिकृती बनवाव्यात. (१२ दुर्ग - रायगड, राजगड, प्रतापगड, सिंधुदुर्ग, साल्हेरदुर्ग, खांदेरीचा दुर्ग, जिंजी, पन्हाळगड, शिवनेरी, विजयदुर्ग, लोहगड, पद्मदुर्ग)

२. राज्यातील नागरिकांनी घरातील अंगणात, गृहसंकुलातील सार्वजनिक जागांमध्ये, बागेमध्ये, बाल्कनीत परिवारातील / कुटुंबातील सर्वांनी मिळून वरीलपैकी कोणत्याही एका दुर्गाची उत्तम सजावटीसह प्रतिकृती बनवणे अपेक्षित आहे.

३. अमृत संस्थेने खास दुर्गोत्सवासाठी बनवलेल्या (digital platform https://www.durgotsav.com/) व्यासपीठावर दुर्गोत्सवात बनविलेल्या दुर्गासोबत सेल्फी फोटो काढून हा फोटो अपलोड करावा. त्यासाठी संबंधित फॉर्म भरताना स्वतःचे नाव आणि इतर तपशील नमूद करावा.

४. दुर्गांचा फोटो अपलोड केल्यानंतर फोटोची वैधता/ सत्यता पडताळणी अमृत संस्थेमार्फत करण्यात येणार आहे.

५. अपलोड केलेल्या फोटोची वैधता/ अस्सलता सिद्ध झाल्यानंतर, भाग घेणाऱ्या प्रत्येकास शासनाच्या वतीने माननीय मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे "अभिनंदन पत्र" digital स्वरूपात, वैधता पडताळणीनंतर २४ तासात https://www.durgotsav.com/ या संकेतस्थळावरुनच डाऊनलोड करून घेता येईल. (सदरची लिंक मोबाईलवर उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.)

दुर्गोत्सवात सहभाग घेणाऱ्यांना मिळणारे लाभ :

१. मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे डिजिटल स्वरूपातील "अभिनंदन पत्र".
२. "शिवचरित्रातून आज घ्यावयाचे धडे" या विषयावरील उत्कृष्ट अशा डिजिटल स्वरूपातील म्हणजेच ऑडिओ आणि व्हिडिओ स्वरूपातील गोष्टींचे संकलन निशुल्क उपलब्ध होईल.

सोहळ्याचे वेळापत्रक

१२ ते २५ ऑक्टोबर – नोंदणी https://www.durgotsav.com/ येथे करणे.

१० नोव्हेंबर – शिवप्रताप दिवस. विश्वविक्रम प्रमाणपत्र स्वीकारण्याच्या सोहळ्याचा कार्यक्रम.

महाराष्ट्र शासन

॥ अभिनंदन पत्र ॥

महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी
अमृत

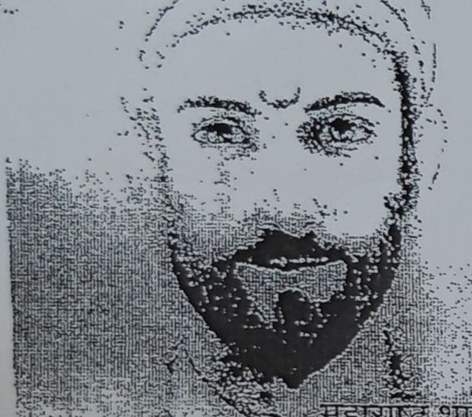

अमृत दुर्गोत्सव २०२५

महाराष्ट्र शासनाच्या अविरत प्रयत्नामुळे शिवछत्रपतींच्या पराक्रमाची साक्ष असलेल्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तू म्हणून वैश्विक ख्याती मिळालेली आहे. या अनुषंगाने राजे शिवछत्रपतींना मानवंदना प्रदान करण्यासाठी आयोजित दुर्गोत्सव 2025 मध्ये ______________________ आपण सक्रिय सहभाग नोंदवून या ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारशाच्या जतन संवर्धन कार्यात आपले योगदान दिले त्याबद्दल आपले मनःपूर्वक अभिनंदन.

मी आणि माझा दुर्ग
सहभागी क्र. ५७५७५

चला दुर्ग बनवूया!

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र शासन

शिवछत्रपतींच्या 12 दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा केल्याबाबतची माहिती

ronashik.tasha@gmail.com Switch account

The name, email, and photo associated with your Google account will be recorded when you upload files and submit this form

* Indicates required question

Institute DTE Code *

Your answer

Institute Name *

Your answer

District *

Choose

शिवछत्रपतींच्या 12 दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा केल्याच्या अहवालाची छायांकित प्रत अपलोड करावी. (PDF File only. कृपया File ला नाव देताना त्यामध्ये सुरवातीला संस्थेचा कोड नमूद करावा.) *

Upload 1 supported file: PDF. Max 10 MB.

Add file

शिवछत्रपतींच्या 12 दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा केल्याचे (www.durgotsav.com या संकेतस्थळावर अपलोड केलेले फोटो) फोटो येथे अपलोड करावे (कृपया File ला नाव देताना त्यामध्ये सुरवातीला संस्थेचा कोड नमूद करावा.) *

Upload 1 supported file: PDF or image. Max 10 MB.

Add file

Submit

Clear form

Never submit passwords through Google Forms.

This form was created inside of Directorate of Technical Education Maharashtra. - Contact form owner

Does this form look suspicious? Report

Google Forms